

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	M#2-S2-MiBM-203
	studia niestacjonarne:	M#2-N2-MiBM-203
Nazwa przedmiotu	Mechanika doświadczalna	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Experimental Mechanics	
Obowiązuje od roku akademickiego	2024/2025	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	MECHANIKA I BUDOWA MASZYN
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	wszystkie
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn i Technologii Mechanicznej
Koordinator przedmiotu	dr hab. inż. Jarosław Gałkiewicz, prof. PŚk
Zatwierdził	dr hab. Jakub Takosoglu, prof. PŚk, Dziekan Wydziału Mechatroniki i Budowy Maszyn

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kierunkowy	
Status przedmiotu	obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr II
	studia niestacjonarne	Semestr II
Wymagania wstępne		
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	2	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15		15		
	studia niestacjonarne:	9		9		

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma pogłębioną wiedzę na temat zachowania materiałów inżynierskich pod wpływem obciążenia oraz parametrów opisujących to zachowanie.	MiBM2_W02
	W02	Ma pogłębioną wiedzę na temat zaawansowanych własności materiałowych wykorzystywanych przez inżynierów oraz na temat sposób ich pomiarów.	MiBM2_W08
Umiejętności	U01	Potrafi pozyskiwać wiedzę na temat własności materiałów z literatury, baz danych i innych źródeł i na ich podstawie potrafi przewidywać zachowanie materiału pod wpływem obciążenia.	MiBM2_U03
	U02	Potrafi biegle operować danymi uzyskanymi podczas doświadczeń do wyznaczania stałych materiałowych. Potrafi sprawnie przedstawić wyniki swoich działań	MiBM2_U05
	U03	Potrafi wykonywać skomplikowane pomiary własności materiałowych przy wykorzystaniu maszyn wytrzymałościowych ich osprzętu.	MiBM2_U10
Kompetencje społeczne	K01	Rozumie i zna potrzebę poznawania nowych metod badawczych i zaawansowanego sprzętu pomiarowego podnoszącego kompetencje zawodowe.	MiBM2_K01
	K02	Ma świadomość wpływu działalności inżynierskiej w zakresie wyznaczania stałych materiałowych na pozatechniczne aspekty życia a w szczególności na bezpieczeństwo ludzi.	MiBM2_K02

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	Własności materiału istotne z wytrzymałościowego punktu widzenia. Pękanie materiałów kruchych. Rozkład naprężeń przed wierzchołkiem pęknięcia w materiale liniowo-sprężystym. Współczynnik intensywności naprężeń (WIN) i współczynnik uwalniania energii. Kryterium pęknięcia. Wyznaczanie krytycznej wartości WIN. Rozkład naprężeń i odkształceń przed wierzchołkiem pęknięcia w materiałach sprężysto-plastycznych. Całka J. Kryteria pęknięcia dla materiału sprężysto-plastycznego opisanego prawem Ramberga-Osgooda. Wyznaczanie krytycznej wartości całki J. Rozwarcie wierzchołkowe pęknięcia – model Irwina i model Dugdale'a. Doświadczalne wyznaczanie rozwarcia wierzchołka pęknięcia i kąta rozwarcia pęknięcia. Dynamiczna odporność na pękanie. Zmęczeniowa wytrzymałość materiałów. Rozwój pęknięć zmęczeniowych. Badanie procesu zmęczenia.
laboratorium	Współczesne maszyny wytrzymałościowe. Zasady sterowania, kalibracja i organizacja pomiarów. Wyznaczanie właściwości materiału na podstawie jednoosiowej próby rozciągania. Wyznaczanie odporności na pękanie materiału liniowo-sprężystego w płaskim stanie odkształcenia - K_{Ic} . Wyznaczanie odporności na pękanie dla materiału sprężysto-plastycznego, krytycznej wartości całki J - J_{Ic} , metodami normatywnymi. Pomiar rozwarcia wierzchołka pęknięcia (RWP), kąta rozwarcia pęknięcia, (KRP) kąta rozwarcia wierzchołka pęknięcia (KRWP) na podstawie procedury ASTM. Badanie niskocyklowego zakresu zmęczenia. Pomiar pola odkształceń w próbkach z karbem.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
U01					X	
U02					X	
U03					X	
K01						X
K02						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Pozytywne zaliczenie kolokwium. Uzyskanie co najmniej 50 % punktów
laboratorium	zaliczenie z oceną	Oddanie i obronienie na pozytywną ocenę sprawozdań z zajęć.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednos tka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15		15			9		9			h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2			2		2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	34					22					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,4					0,9					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16					28					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,6					1,1					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					50					h

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	2	ECTS
-----	---	----------	------

LITERATURA

1. Gałkiewicz J., Lis Z., Molasy R., Neimitz A. Mechanika doświadczalna. Laboratorium. Wyd. PŚk, 1999.
2. Neimitz A.: Mechanika pękania. PWN, 1998.
3. Gołaski L., Elementy doświadczalnej mechaniki pękania, Wyd. Politechniki Świętokrzyskiej, Kielce 1992.
4. ASTM E-399, "Standard Test Method for Plane-Strain Fracture Toughness of Metallic Materials"
5. ASTM E1820-24 Standard Test Method for Measurement of Fracture Toughness.
6. Anderson T. L. Fracture Mechanics. Fundamental and Application, CRC Press, 2011

